

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0610183 Stormossen Finndalen

Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk av utpekade områden med höga naturvärden inom EU. Målet med nätverket är att hejda utrotningen av vilda djur och växter och hindra att deras livsmiljöer förstörs. Nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete med att bevara biologisk mångfald. Alla medlemsländer har ansvar att peka ut representativa områden för fåglar som är angivna i EUs fågeldirektiv (SPA) och för naturtyper och arter som är angivna i EU:s art- och habitatdirektiv (SCI/SAC). Genom utpekandet åtar sig länderna att långsiktigt bevara de utpekade naturvärdena i områdena. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en bevarandeplan. I några fall där Natura 2000-området också är naturreservat skrivs en kombinerad bevarandeplan och skötselplan. Bevarandeplanen ska innehålla en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras. Bevarandemålen formuleras utifrån de förutsättningar som de utpekade arterna och naturtyperna behöver för att de ska ha gynnsamt bevarandetillstånd i området. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper samt behov av bevarandeåtgärder, t.ex. skydd eller skötsel, ska också beskrivas. Informationen ska ligga till grund för förvaltning och tillståndsprövning enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. Uppgifterna skiljer sig i vissa fall från vad som är beslutat av regeringen och kommer av Länsstyrelsen i dessa fall att föreslås som ändringar till regeringen vid nästa revideringstillfälle. Förvaltning och tillståndsprövning ska utgå från den verkliga förekomsten av naturtyper och arter, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar denna, även om uppgifterna inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen som är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är i sig inte ett juridiskt bindande dokument varför formell reglering av skydd eller skötsel kan behövas t.ex. i form av beslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som råder vid åtgärder eller verksamheter inom ett Natura 2000-område.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd kan även krävas för åtgärder utanför Natura 2000-området om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Inför en ansökan ska ett samråd hållas med Länsstyrelsen angående utformningen av tillståndsansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Eftersom det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kräver tillstånd rekommenderas en tidig kontakt med Länsstyrelsen. Vid skogsbruksåtgärder hålls initialt ett samråd med Skogsstyrelsen. Information om Natura 2000 finns också på Länsstyrelsens webbsida eller genom kontakt med Länsstyrelsens enhet för naturvård på telefonnummer 010-224 70 00.

Foto: Länsstyrelsen Värmland

Överst vänster: violettkantad guldvinge, Dan Mangsbo - överst mitten: silvertärnor (D.M.) - överst höger: långskägg (D.M.)

nedtill vänster: vattendrag (D.M.) - nedtill höger: skog, Anders Tedeholm ©

Länsstyrelsen Värmland

651 86 Karlstad

010-224 70 00

www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610183 Stormossen Finndalen

Kommun: Filipstad

Områdets totala areal: 436,6 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-11-02

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-12-29

Markägarförhållanden:

Statligt och privat.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper som ska bevaras i området:

Naturtyper enligt art- och habitatdirektivet:

3160 - Myrsjöar

7110 - Högmossar

9010 - Taiga

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden:

Det främsta bevarandesyftet med detta område är att bevara naturtyperna 3160 Myrsjöar, 7110 Högmossar och 9010 Taiga.

Motivering:

Stormossen Finndalen är en representativ högmosse som är ovanligt stor och gölrik. Mossen avvattnas genom den ravin som finns i den sydvästra delen och har genom den speciella avvattningen ett högt hydrologiskt värde. År 1980 påbörjad en riksomfattande våtmarksinventering och Stormossen bedömdes tillsammans med 25 andra myrar i Värmlands

län ha så höga naturvärden att de kom med i Myrskyddsplan för Sverige. Myrskyddsplanen beskriver de myrar som har de högsta naturvärdena i landet. Stormossen Finndalen är upptagen som en av de mest skyddsvärda myrarna och ska därmed ges ett långsiktigt skydd.

Prioriterade åtgärder:

- Ge mossen formellt skydd.
- Lämna de skogsbevuxna delarna av myren (randskogen) för fri utveckling.
- Områdets våtmarker ska skyddas mot åtgärder som kan påverka hydrologi och hydrokemi negativt.
- Bedömning av dikespåverkan i fält för att avgöra om dämning/igenläggning är nödvändig.

Beskrivning av området

Stormossen Finndalen är belägen omkring 3 mil norr om Kristinehamn. Högmossen är koncentrisk, ovanligt stor och gölrik samt har en intakt lagg längs den östra kanten. Mossen hyser sex myrsjöar som ingår i den utpekade naturtypen 3160 Myrsjöar. Sjöarna utgör en sammanlagd yta av 1,03 ha och är lokaliserade framför allt till mossens norra halva. Mosseplanet är mycket flackt och hyser en mosaik av tuvor och höljor. Tuvorna kan delvis visa tendens till strängbildning. Höljorna utgörs av stora mjukmattor eller lösbottnar, vanligen dominerade av kallgräs eller dystarr. På mosseplanet påträffas arter som flaskstarr, ängsull och glasbjörk. Mossen omges av en smal, delvis tät och hög kantskog, vilken sluttar brant från mossen. Skogens fältskikt hyser arter som skvattram, odon, blåbär och lingon. I mossens sydöstra del finns ett mindre område (1,79 ha) som är utpekad taiga (9010). Arealen taiga har föreslagits utökas till 13,24 ha då denna skog planeras ingå i ett blivande naturreservat. I den sydvästra delen av mossen finns en ravin som kan spåras flera hundra meter in på mossen. Ravinen utgör en del av myrens dräneringssystem. I ravinens botten finns ett antal kärrväxter, vilket indikerar att vattnet i ravinen kommer från fastmarksunderlaget. Genom sitt säregna avvattningsystem hyser Stormossen höga hydrologiska värden. Vidare är området av betydelse för fågellivet. Myren är i stort sett oskadd. Avverkningsvägar från skogsbruket kan dock skönjas samt mindre dikningsverksamheter i myrens kant.

Länsstyrelsen i Värmlands län har till regeringen föreslagit en justering av arealen för Natura 2000-området Stormossen Finndalen i samband med kvalitetssäkringen av länets Natura 2000-områden. Förslaget innebär att gränsen för det befintliga Natura 2000-området ska justeras så att den motsvarar den gräns som är under utredning för blivande naturreservat. Den föreslagna gränsjusteringen av Natura 2000-området skulle innebära att arealen ökar från 436,6 ha till 486,9 ha. En justering av gränsen innebär också att arealen för de utpekade naturtyperna taiga (9010) och högmossar (7140) utökas för området jämfört med tidigare.

Vad kan påverka negativt

Se Negativ påverkan för respektive naturtyp.

Bevarandeåtgärder

Följande bestämmelser och åtgärder bidrar på olika sätt till att utpekade naturtyper och/eller arter uppnår och bibehåller gynnsamt bevarandetillstånd i Natura 2000-området.

Gällande regelverk 2017:

- Svenska Natura 2000-områden utgör riksintressen enligt 4 kap. 8 § miljöbalken.
- Enligt första stycket i 7 kap 28 a § miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd enligt första stycket krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området. Innan en

tillståndsansökan lämnas in ska samråd hållas med Länsstyrelsen m.fl. (enligt 6 kap 4 § miljöbalken).

- Med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken ska följas.
- Stormossen Finndalen utgörs av våtmarker som ingår i klass 1 i våtmarksinventeringen.
- Anmälningsskyldighet eller tillståndsskyldighet för vattenverksamhet råder enligt 11 kap. miljöbalken.
- Tillstånd för torvtäkt krävs enligt 9 kap. miljöbalken.
- Hela Natura 2000-området omfattas av riksintresse för naturvård (3 kap. 6 § miljöbalken).

Vid samråds- och tillståndsärenden är det viktigt att beakta hela myrkomplexet, d.v.s. även myrmark som ligger utanför Natura 2000-gränsen, samt myrkomplexets tillrinningsområde.

Behov av ytterligare bevarandeåtgärder:

Genom riksdagens miljömålsbeslut 1999 har naturvårdsmyndigheterna (Naturvårdsverket, genom länsstyrelserna och kommunerna samt Skogsstyrelsen) fått i uppdrag att säkerställa en del av den areal skyddsvärd skogsmark som ska undantas från skogsbruk samt skydda myrar i myrskyddsplanen. Säkerställandet ska ske genom biotopskyddsområden, naturreservat eller naturvårdsavtal. Arbetet med naturreservatsbildning av området har påbörjats men något beslut har inte fattats. Till dess att beslut har fattats bedöms tillståndsskyldigheten enligt miljöbalken 7 kap. 28 a § och miljöhänsyn vid skogliga åtgärder enligt skogsvårdslagen, vara de viktigaste åtgärderna för att bevara naturvärdena inom Natura 2000-området. Vid åtgärder eller verksamheter som kan påverka Natura 2000-området är följande hänsyn särskilt viktig:

- Kantzonen mellan skog och myr har en mycket viktig ekologisk funktion för flera av myrens arter, varför det är viktigt att utökad miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder tillämpas i denna zon.
- Delområden med lång skoglig kontinuitet ska inte avverkas då arter knutna till trädskiktet samt arter som är beroende av beskuggning starkt hotas.
- Skogsbruksåtgärder på närliggande fastmark bör ske med generös miljövårdshänsyn.
- Skogsbilvägar och vägar i samband med avverkning ska undvikas i närheten av myren.
- Utpekad taiga ska lämnas för fri utveckling.
- Upprättandet av leder över myrmark och blöt skogsmark bör ske med stor försiktighet.

Vid inventering av mossen 2006 påträffades flera diken. Ett dike som då fanns i mossens västra del visade sig transportera vatten från en större myrgöl. Vid fältbesöket rann vatten i diket trots torr värderlek under en längre period och ett antagande gjordes om att vattenföringen i diket annars var mycket större. Gölen är en viktig del av myren och av intresse för fågellivet varför igenläggning eller dämning bedömdes vara nödvändig. Övriga diken, som återfanns i väster och söder, var igenvuxna och bedömdes inte påverka mossens hydrologi nämnvärt. Eftersom ingen dämning eller igenläggning har genomförts sedan 2006 är det osäkert hur mossen i dagsläget påverkas av det avvattnande diket i väst. En ny bedömning i fält är nödvändig för att avgöra om dämning/igenläggning behöver genomföras. Inventeringen från 2006 med tillhörande beskrivning kan med fördel användas som ledning vid bedömningen.

Arealen för naturtypen taiga har föreslagits ändras från 1,79 ha till 13,24 ha. En bedömning i fält är nödvändig för att avgöra naturtypens bevarandetilstånd.

Bevarandetillstånd

Stormossen Finndalen utgör ett representativt exempel på naturtypen högmossar. Genom sin karaktäristiska flora och sin betydelse som fågelokal hyser området höga biologiska värden. Genom sitt obrutna mosseplan samt mossens säregna avvattningsystem har mossen dessutom höga hydrologiska värden. Naturtypstypiska kärlväxtarter som påträffats tidigare är dystarr, rundsileshår, vitag, kallgräs och tuvsäv. Typiska mossor som påträffats är flaggvitmossa,

flytvitmossa, rostvitmossa, praktvitmossa, rufsvitmossa, rubinvitmossa och ullvitmossa. Kännedom om aktuell förekomst av typiska arter saknas. Det är också osäkert om det dike i mossens västra del som tidigare beskrivits avvattna en av myrgölarna, fortfarande har en avvattnande effekt. Bevarandetillståndet bedöms som oklart för naturtyperna myrsjöar och högmossar.

Någon information om områdets taiga gällande trädbeståndens ålder, typiska strukturer, typiska arter, störningspåverkan m.m finns inte tillgänglig. Bevarandetillståndet bedöms som oklart för naturtypen taiga.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper enligt art- och habitatdirektivet:

3160 - Myrsjöar

Areal: 1,03 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Myrsjöar är naturliga sjöar och småvatten med relativt näringsfattigt vatten brunfärgat av torv eller humusämnen och ett naturligt lågt pH på grund av påverkan från humussyror. Vegetationen är gles och ofta bestående av flytbladsväxter och akvatiska mossor. Stränderna är i huvudsak organogena med myrvegetation, gles starr och flytande vitmossebestånd som i regel bildar gungflyn. Naturtypen omfattar förutom sjön även stranden upp till medelhögvattenlinjen. Myrsjöar är normalt relativt små, ofta mindre än 10 ha och sällan över 50 ha. De förekommer i hela landet, framför allt på organogena och näringsfattiga jordar i myrrika områden samt i skogslandskapet

För lokal förekomst, se områdes beskrivning.

För att den ingående naturtypen 3160 Myrsjöar ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetillstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Opåverkad hydrologi (ej reglerad, rensad eller dikad sedan lång tid).
- God vattenkvalitet med avseende på näringsämnen, miljögifter och grumlande ämnen. Vattnet ska vara naturligt näringsfattigt, humusrikt och svagt surt.
- Frånvaro av främmande arter eller fiskstammar.
- Konnektivitet (koppling till andra vattenmiljöer) inom och utanför vattensystemet.
- Skoglig kontinuitet i närmast anslutande skog.
- Typiska arter ska inte minska påtagligt.

Bevarandemål

Arealen myrsjöar (3160) ska vara minst 1,03 ha. Myrsjöarna och deras närmaste omgivning ska vara opåverkade avseende mänskliga ingrepp som dikning eller andra ingrepp som påverkar sjöarna hydrologi eller hydrokemi. Strandvegetationen ska bestå av naturlig myrvegetation och orörd strandskog. Halten av näringsämnen i sjöarna ska vara naturligt låg och sjöarna ska vara naturligt lågproduktiva. Vattnet är påverkat av humussyror, naturligt surt och vanligtvis brunfärgat. Förekomst av typiska arter ska vara allmän. Främmande arter ska vare sig förekomma i strandzonen eller i vattnet.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot naturtypen är:

- Dikning av omgivande våtmark och gungfly, vilket kan påverka sjöns hydrologi och hydrokemi samt den naturliga strandvegetationen negativt.
- Skogsbruk i närområdet: avverkning av strandskog kan förändra hydrologi, lokalklimat och struktur i strandzonen. Vidare kan skogsbruk medföra ökad näringstillförsel och leda till igenväxning av kringliggande öppen myr.
- Försämrad vattenkvalitet med avseende på försurning, övergödning och miljögifter.
- Kalkning av omgivande våtmarker förändrar de fysiska och kemiska förutsättningarna för strandmiljöernas naturligt förekommande arter.
- Kalkning av naturligt sura (icke antropogent försurade) tillflöden och sjöar påverkar förutsättningarna för de arter som är anpassade till naturligt sura förhållanden.
- Reglering som påverkar naturliga vattennivåer och fluktuationer. Överdämning och/eller låga vattenstånd kan leda till erosion, försumpning och/eller igenväxning i strandzonen.

- Utsättning av främmande arter eller fiskstammar kan ändra konkurrensförhållanden, medföra smittspridning och/ eller orsaka genetisk kontaminering.
- Exploatering av strandområdet är inte förenligt med att upprätthålla naturliga strandmiljöer.
- Utsläpp av föroreningar från punktkälla , t.ex. avlopp, täkt eller annan verksamhet riskerar att försämra vattenkvaliteten.
- Infrastrukturanläggningar kan orsaka grumling och utsläpp av miljöfarliga ämnen i diken och vattendrag uppströms.
- Broar och vägtrummor över in- och utflöden kan orsaka vandringshinder.

Bevarandetillstånd

Se gemensam beskrivning av bevarandetillstånd för Natura 2000-områdets naturtyper.

7110 - Högmossar

Areal: 416,72 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 430,26 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen omfattar tydligt välvda mossar som har höjt sig över omgivningen och utvecklat ett öppet eller trädklätt mosseplan. Mossen kan antingen vara platåformigt, koncentriskt eller excentriskt välvd. Krontäckningen är vanligtvis mindre än 30 %, men högmossar/partier med krontäckning upp till 100 % förekommer. Hela den hydrologiska enheten inkluderas i habitatet, det vill säga mosseplanet samt omgivande laggkärr och randskog som ofta finns mellan mosseplanet och laggen. Gölar, höljor, strängar, tuvor, dråg, småvatten och vattenmosaiker kan förekomma i högmossekomplexet. Torvproduktion sker, men nettotillväxten kan ha upphört genom naturlig oxidation. Mosseplanet är en ombrotrof miljö, vilket innebär att vattenförsörjningen endast sker genom direkt nederbörd. Därmed blir näringshalten och pH-värdet mycket låga, vilket gör miljön artfattig. Habitatet har en perenn vegetation som ofta domineras av ris och vitmossor. Myrens hydrologi och hydrokemi är inte starkt generellt påverkad av antropogena ingrepp, dock kan mindre, reversibla, ingrepp som orsakat lokal störning finnas i begränsade delar av myren.

För lokal förekomst, se områdesbeskrivning. I högmossekomplexet ingår naturtyperna skogsbevuxen myr (91D0) och öppna mossar och kärr (7140).

För att den ingående naturtypen 7110 Högmossar ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetilstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Intakta hydrologiska förhållanden och opåverkad hydrokemi.
- Opåverkade strukturer/formelement (strängar, höljor, gölar mm). Undantag det som klassas som naturliga förändringar.
- Endast torvoxidation orsakad av naturliga förändringar.
- Den för naturtypen karakteristiska vegetationen och strukturerna är en förutsättning för många av de typiska arterna som där har sin livsmiljö. Om de typiska arterna inte minskar påtagligt indikerar de att naturtypen upprätthåller viss kvalitet och viktiga ekologiska funktioner och därmed ett gynnsamt bevarandetilstånd för naturtypen.

Bevarandemål

Arealen av Högmossar (7110) ska vara minst 416,72 ha. Myrens hydrologi ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Torvbildning ska ske aktivt i myren. Hydromorfologiska strukturer som är väl förknippade med naturtypen ska vara allmänt förekommande (exempelvis strängar, höljor och gölar). Mosseplanet ska vara öppet utan indikation på att det sker igenväxning av vass, buskar eller träd eller annan vegetation med krontäckning på 0-30 %. Omgivande laggkärr ska bibehållas intakta. Mossens randskog ska lämnas orörd för att bibehålla eller utvecklas mot naturskogskaraktär. Här ska exempelvis finnas ett skiktat trädbestånd dominerat av tall med förekomst av gamla träd och död ved i olika former. Beträffande hydrokemin ska myren vara näringsfattig utan betydande antropogen påverkan. Bottenskiktet ska domineras av vitmossor. Typiska arter som exempelvis rostvitmossa, rubinvitmossa, ullvitmossa, kallgräs, dystarr och vitag ska förekomma.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot naturtypen är:

- Förändrad hydrologi exempelvis genom dikning, dikesrensning, och andra

markavvattnande åtgärder på och i nära anslutning till mossen påverkar både flora och fauna negativt.

- Torvbrytning.
- Spridning av kalk, gödning och andra ämnen, vilka kan ge drastiska förändringar av vegetationens sammansättning.
- Ökat kvävenedfall kan medföra igenväxning.
- Sur nederbörd kan medföra negativ förändring i vegetation.
- Skogsbruk utgör ett hot mot myrens värden. Dels genom att avverkning av skogbevuxna myrar (exempelvis randskogen hos högmossar) förändrar myrens strukturer och funktioner och dels genom att avverkning kan leda till indirekta effekter som näringsläckage och förändrad hydrologi, exempelvis orsakade av körskador. Kantzon mellan skog och myr har utöver en hydrologisk funktion en viktig ekologisk funktion för flera av myrens arter. Om delområden med lång skoglig kontinuitet avverkas hotas arter knutna till trädskiktet samt arter som är beroende av beskuggning starkt.
- Exploatering (anläggningar etc.). Anläggning av skogsbilvägar eller leder över eller i närheten av naturtypen kan förutom påverkan på den fysiska miljön påverka hydrologin och/eller hydrokemin.
- Ovarsam skoteråkning och körning med fyrhjuling.
- Ett alltför hårt tryck av besökare i närheten av störningskänsliga fågelarters häckningsplatser kan komma att innebära misslyckade häckningar.

Bevarandetillstånd

Se gemensam beskrivning av bevarandetillstånd för Natura 2000-områdets utpekade naturtyper.

9010 - Taiga

Areal: 1,79 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 13,24 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen förekommer i boreal-boreonemoral zon till övervägande del på surare och näringsfattig mark på moräner eller glacifluviala sediment, men även skogar på basisk och näringsrik mark kan ingå. Skogen innefattar i typfallet produktiv skogsmark. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 30-100 % och utgörs av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg. Små inslag av andra inhemska trädslag kan förekomma. Naturtypen innefattar även brandfält och stormfällningar som då kan innebära en lägre krontäckning. Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli naturskog eller likna naturskog med avseende på egenskaper och strukturer. Den kan ha påverkats av t.ex. plockhuggning, bete eller naturlig störning. Skogen ska vara i ett sent eller i ett relativt sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Om naturliga störningsprocesser eller skötselåtgärder, huvudsakligen brand/naturvårdsbränning, i syfte att imitera sådana har påverkat området kan även områden i yngre successionsstadier ingå om de utgör ett väsentligt värdehöjande komplement. Egenskaper och strukturer som är typiska för naturskog finns normalt även i yngre successionsstadier. Skogens hydrologi ska inte vara under stark generell påverkan från markavvattning. Näringskrävande örter finns endast undantagsvis. Naturtypen hyser vanligtvis en mängd rödlistade arter som gynnas av lång skoglig kontinuitet, gamla träd, död ved eller brandfält och successionsstadier efter brand.

För lokal förekomst se områdesbeskrivning.

För att den ingående naturtypen 9010 Västlig taiga ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetilstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Skogen lämnas för fri utveckling där naturvärdena utvecklas genom naturlig dynamik.
- Förekomst av naturliga störningar så som brand, stormfällningar, översvämningar och insektsangrepp.
- Upprätthållande och återställande av naturlig hydrologi.
- Den för naturtypen karakteristiska vegetationen och strukturerna är en förutsättning för många av de typiska arterna som där har sin livsmiljö. Om de typiska arterna inte minskar påtagligt indikerar de att naturtypen upprätthåller viss kvalitet och viktiga ekologiska funktioner och därmed ett gynnsamt bevarandetilstånd för naturtypen.

Bevarandemål

Arealen av Taiga (9010) ska vara minst 13,24 ha. Småskaliga naturliga processer, som t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Naturlig hydrologi som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Skogens dynamik och struktur ska även påverkas av naturliga störningar så som stormfällningar, brand, översvämningar och insektsangrepp. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Skog med högre krontäckning ska utvecklas och barrträd ska kunna dominera i sena successionsstadier. Det ska finnas tämligen allmänt med strukturer/substrat i form av gamla träd samt död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar. Främmande trädarter ska inte finnas i området. Typiska arter som gynnas av skoglig kontinuitet ska förekomma.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot naturtypen:

- Avverkning i olika former som reducerar förekomsten av lämpliga strukturer. Sådana

åtgärder i intilliggande områden kan även de vara skadliga genom att de påverkar hydrologi och lokalklimat i områden med denna naturtyp.

- Brist på dynamiska krafter som brand, ras och översvämning.
- Produktionshöjande åtgärder som gödsling, markberedning och dikning som påverkar hydrologi och hydrokemi.
- Markskador. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras.
- Konkurrens från främmande trädslag.
- Exploatering av området i olika former.
- Fragmentering, t.ex. skogsbilvägar som kan isolera organismpopulationer.
- Betestryck från klövvilt som kan påverka lövträdsföryngringen.
- Nedfall av kväveföreningar med effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen.

Bevarandetillstånd

Se gemensam beskrivning av bevarandetillstånd för Natura 2000-områdets utpekade naturtyper.

Dokumentation

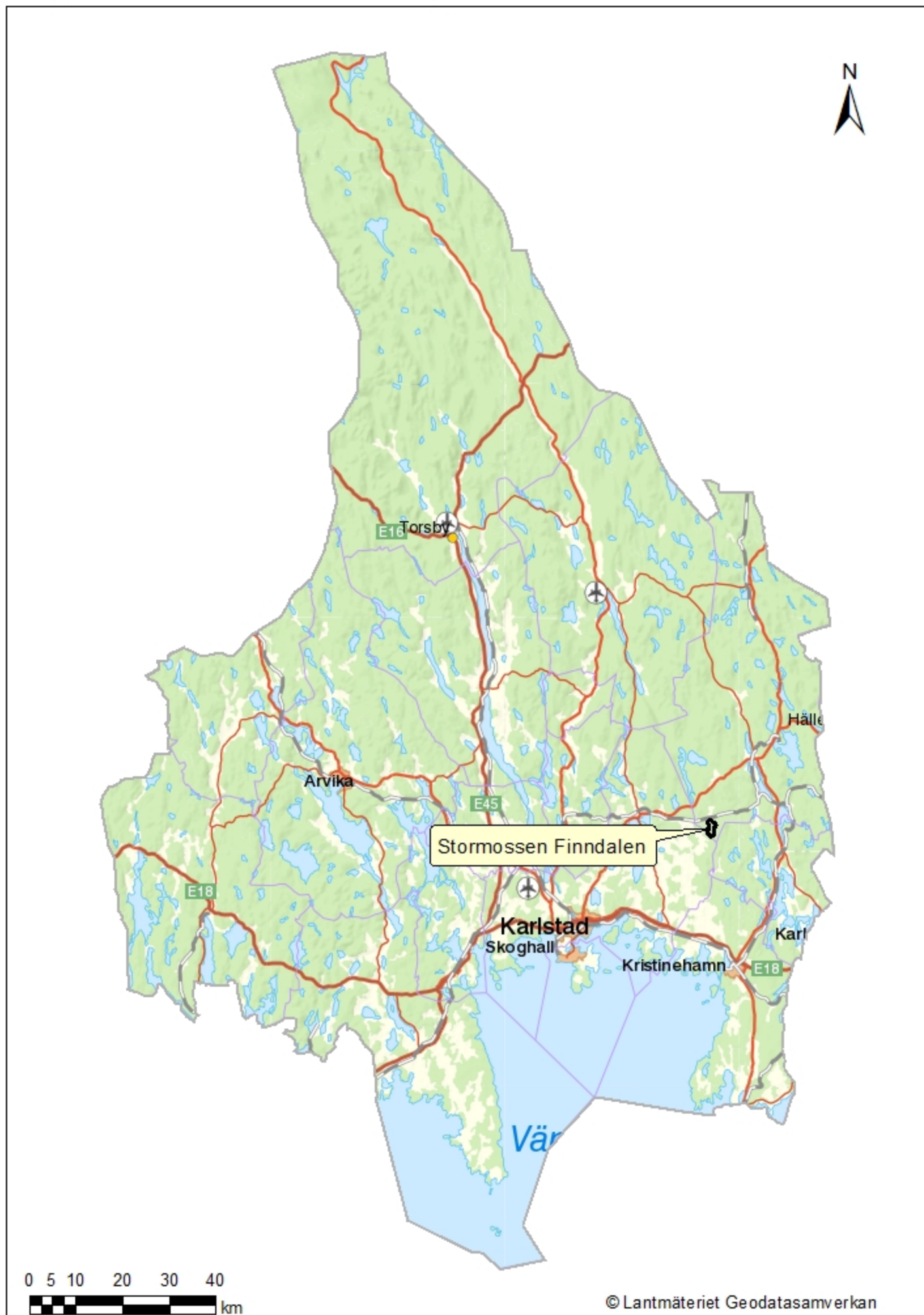
Följande underlag har använts vid sammanställningen av bevarandeplanen:

- Länsstyrelsen i Värmlands län. 2006. Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610183 Stormossen Finndalen. Fastställd 2006-03-15.
- Länsstyrelsen i Värmlands län. Basinventering 2005-2009 inklusive kompletterande inventeringar, bedömningar och kvalitetssäkring av Natura 2000-områden. Opublicerat.
- Länsstyrelsen i Värmlands län. VMI rapport - Stormossen vid Finndalen; 16 km OSO Molkom (opublicerad, Länsstyrelsens arkiv)
- Naturvårdsverket. 1994: Myrskyddsplan för Sverige.
- Naturvårdsverket. 2011. Art- och naturtypsvisa vägledningar. Naturtyp 3160 Myrsjöar, 7110 Högmossar. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Natura-2000/ [2016-12-08].
- Naturvårdsverket. 2012. Art- och naturtypsvisa vägledningar. Naturtyp 9010 Taiga. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Natura-2000/ [2016-12-08].

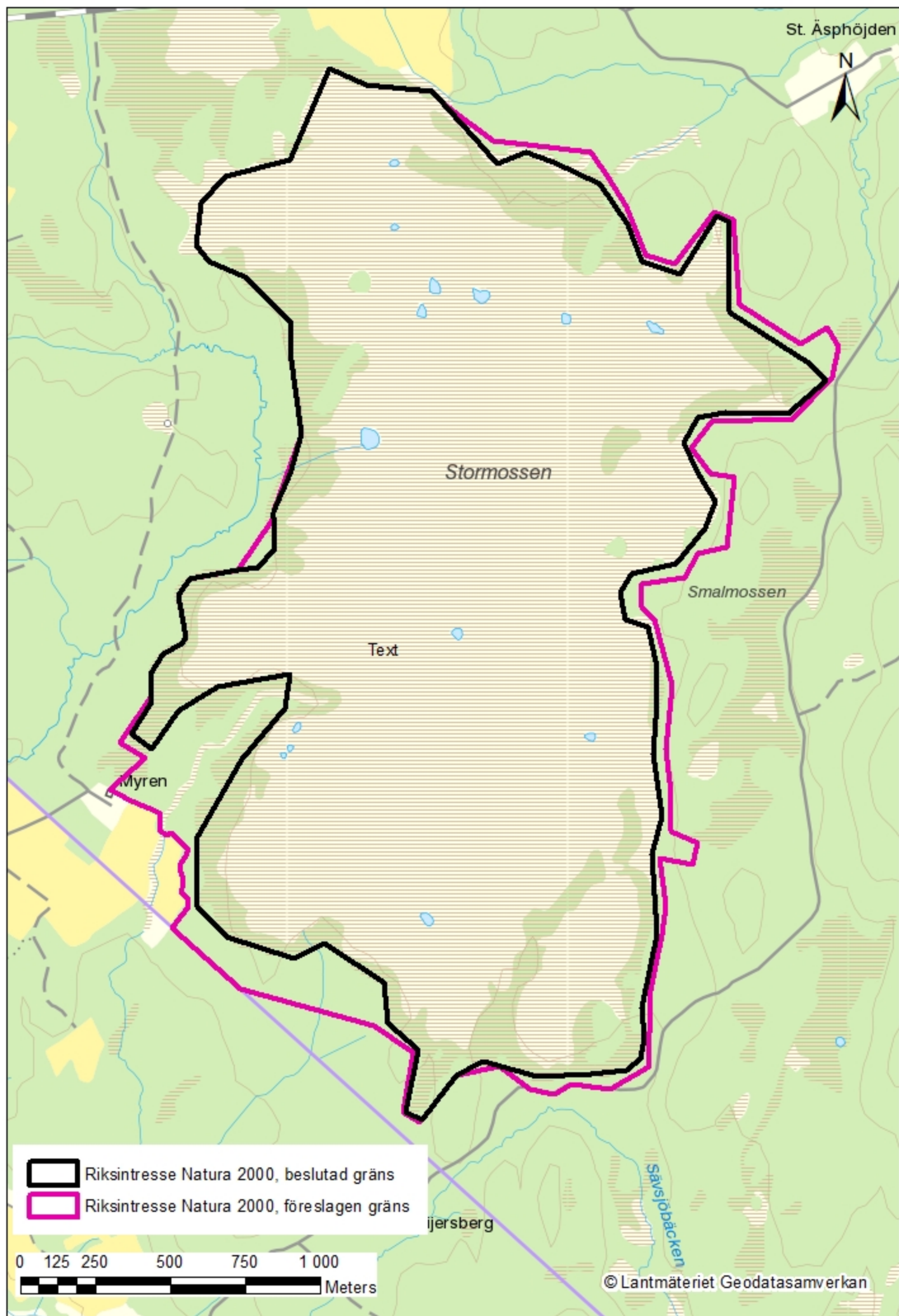
Bilagor

1. Översiktskarta
2. Karta över Natura 2000-områdets avgränsning
3. Naturtypskarta

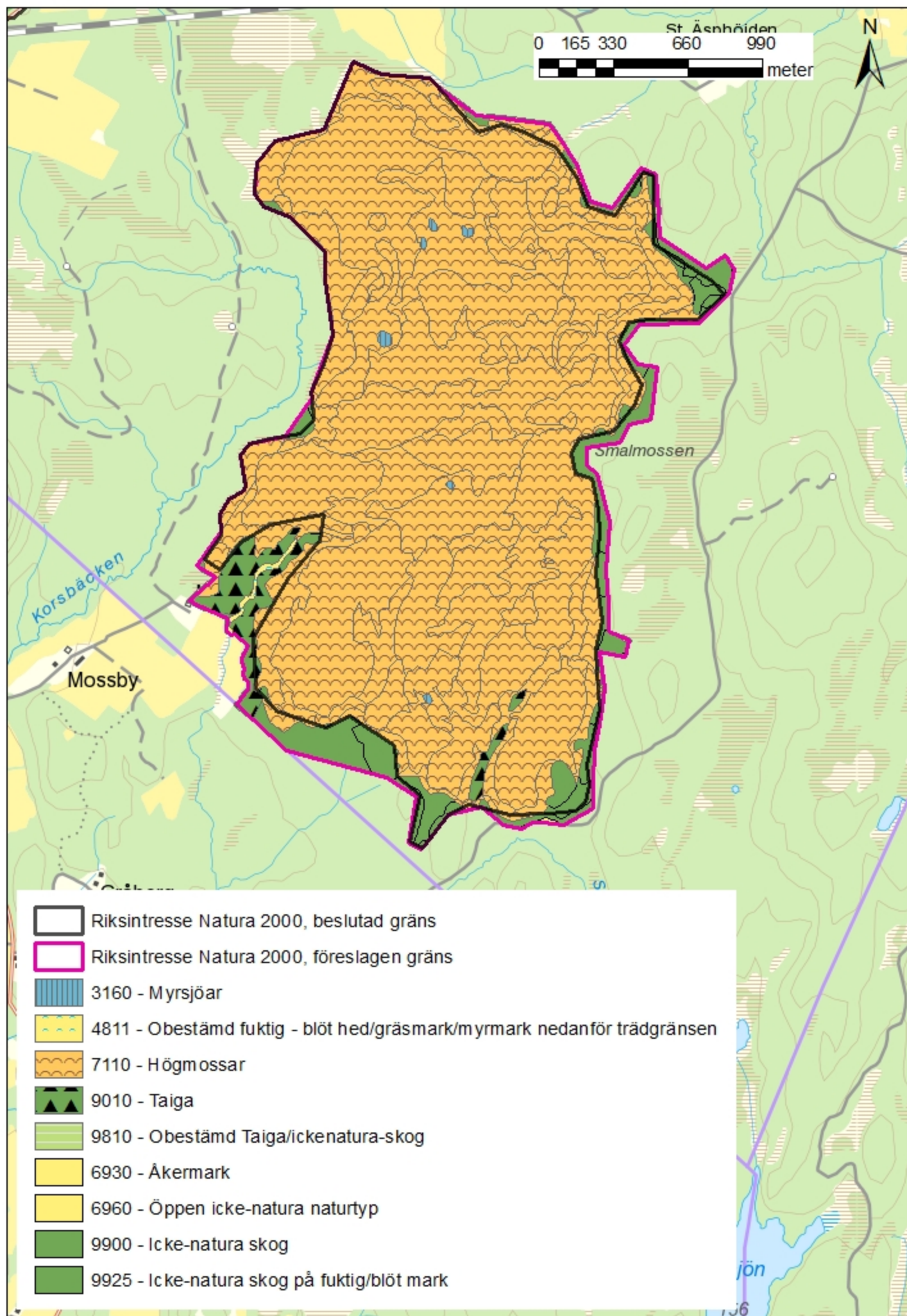
Bilaga 1. Översiktskarta med markering för Natura 2000-området Stormossen Finndalen

Bilaga 2. Karta med Natura 2000-områdets avgränsning

Bilaga 3. Naturtypskarta för Natura 2000 - området Stormossen Finndalen

Länsstyrelsen
Värmland

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, 010-224 70 00
www.lansstyrelsen.se/varmland